

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli, 13.IX.2006
K(2006) 4018 konečné rozhodnutie

Vec: Štátna pomoc č. N 387/2006 - Slovenská republika
Štátna pomoc na renty v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania pre
banský podnik Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.

Vážený pán minister,

1. Konanie

1. Slovenské orgány oznámili elektronickou poštou z 19. júna 2006 (ktorú Európska Komisia zaevidovala 23. júna 2006 pod referenčným číslom SG A 2006/25497) opatrenie štátnej pomoci na renty v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania pre banský podnik *Hornonitrianske bane Prievidza, a. s.* v zmysle článku 5 nariadenia č. 1407/2002 o štátnej pomoci pre uhoľný priemysel. Toto oznámenie bolo zaevidované pod číslom N 387/06.
2. Listom z 12. júla (TREN D 2006/214711) Komisia požiadala o ďalšie informácie. Slovenské orgány poskytli požadované informácie v liste zo 4. augusta 2006, ktorý Európska Komisia zaevidovala 10. augusta 2006.

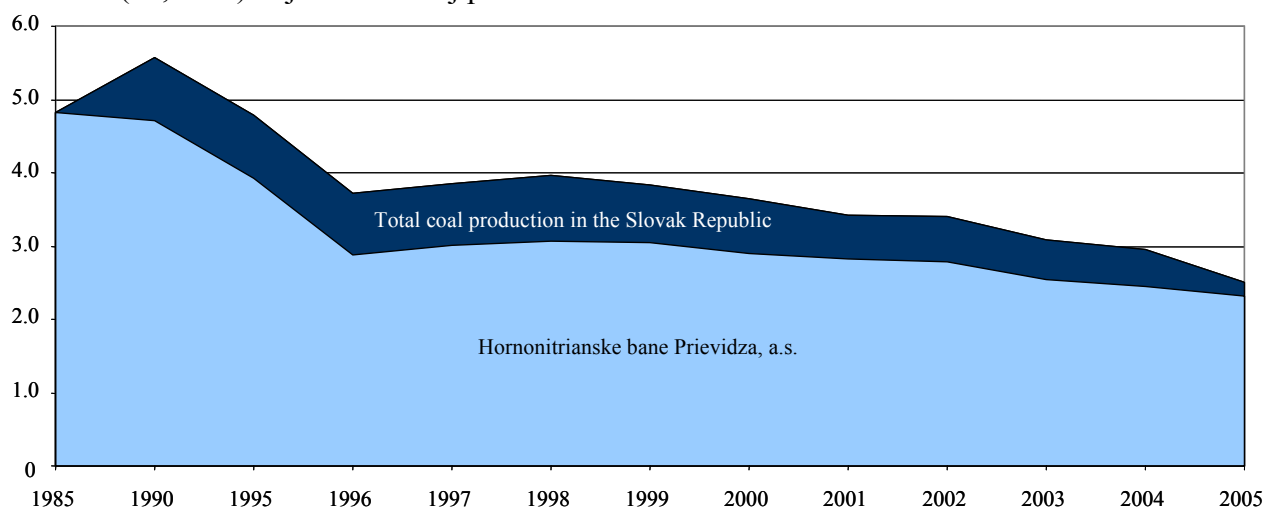
2. Opis opatrenia pomoci

3. Je potrebné opísať proces reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu, príjemcu pomoci t. j. banskú spoločnosť *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, ako aj predmetné opatrenie pomoci.

J.E.pán Eduard KUKAN
minister zahraničných vecí SR
Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Hlboká cesta 2
SK-833 36 Bratislava

2.1 Proces reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu

4. V Slovenskej republike sú tri banské podniky, ktoré produkujú uhlie: *Baňa Dolina, a.s.*, *Baňa Záhorie, a.s.* a *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* Celková produkcia uhlia na Slovensku dosiahla v roku 2005 objem 2 511 miliónov ton. Nasledujúci graf znázorňuje vývoj produkcie uhlia v Slovenskej republike od roku 1985 do roku 2005. Banský podnik *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* produkuje podstatnú časť (92,01 %) objemu uhoľnej produkcie na Slovensku.

In Million t	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
HBP, a. s.	4.82	4.72	3.92	2.88	3.00	3.06	3.05	2.90	2.83	2.79	2.54	2.44	2.31
Total coal production SK	4.87	5.58	4.79	3.72	3.86	3.96	3.84	3.65	3.42	3.40	3.08	2.95	2.51

HBP, a. s.	4.82	4.72	3.92	2.88	3.00	3.06	3.05	2.90	2.83	2.79	2.54	2.44	2.31
Celková uhoľná produkcia SK	4.87	5.58	4.79	3.72	3.86	3.96	3.84	3.65	3.42	3.40	3.08	2.95	2.51

Tabuľka 1: Produkcia uhlia v Slovenskej republike do roku 2005.

5. Prognóza produkcie uhlia v týchto troch slovenských banských podnikoch do roku 2020 predpokladá stabilnú produkciu v banskom podniku *Baňa Záhorie, a.s.* v objeme približne 350 000 ton uhlia ročne, pomalý pokles produkcie v banskom podniku *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* z 2 312 683 ton uhlia v roku 2005 na približne 2 000 000 ton v roku 2020 a uzatvorenie banského podniku *Baňa Dolina, a.s.*
6. Z dôvodu znižovania objemu produkcie bude na Slovensku vyšší dopyt po dovoze. Objem dovozu sa v roku 2005 zvýšil na 6 765 000 ton z 6 237 000 ton v roku 2004.
7. Do roku 1993 boli tieto tri banské podniky súčasťou štátneho podniku Slovenské uhoľné bane. V roku 1993 sa tento štátny podnik rozdelil na sedem nezávislých podnikov. Dodnes sa zachovali len tri súkromné podniky *Baňa Dolina, a.s.*, *Baňa Záhorie, a.s.* a *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*
8. Slovenské orgány nemajú žiadnu kontrolu nad správou týchto súkromnoprávných spoločností.

2.2 Banský podnik Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.

9. *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. (ďalej len HBP)* sú najväčším slovenským banským podnikom. Produkujú 92 % uhoľnej produkcie v Slovenskej republike, čo v roku 2005 predstavovalo 2 312 683 ton uhlia. Spoločnosť prevádzkuje bane v Novákoch, Cigli a Handlovej. Posledné dve uvedené bane sa v súčasnosti zatvárajú. K 31. decembru 2005 mala spoločnosť 4 442 zamestnancov a ich priemerná mesačná mzda činila 17 543 SKK (469 EUR)¹.
10. HBP sa v roku 1996 pretransformovala na akciovú spoločnosť. Fond národného majetku, ktorý bol pôvodným vlastníkom, predal 97 % akcií súkromným investorom, medzi ktorými sú aj zamestnanci spoločnosti.
11. HBP po svojej transformácii na akciovú spoločnosť započala proces reštrukturalizácie a znižovania výdavkov s cieľom prispôbiť sa svetovej konkurencii. Počet zamestnancov sa znížil z 8 200 v roku 1996 na 4 442 v roku 2005 a produkcia uhlia sa od roku 1996 do roku 2005 znížila z 3 002 000 ton na 2 544 000 ton uhlia. V roku 2003 mala spoločnosť HBP obrat 5 392 150 000 SKK (144 194 411 EUR).
12. Spoločnosť napriek svojmu úsiliu dosiahnuť hospodársku životaschopnosť vykázala v roku 2003 straty (432 518 SKK, 11 566 EUR). V rokoch 2004 a 2005 dosiahla nepatrný zisk, ktorý predstavoval 435 000 SKK (11 633 EUR) v roku 2004 a 8 173 000 SKK (218 559 EUR) v roku 2005. Zdá sa však, že HBP budú v budúcnosti schopné dosiahnuť zisky, najmä vďaka značnému zvýšeniu ceny uhlia, ako aj záväzku vyplývajúceho z novej slovenskej energetickej politiky vyrábať 15 % energií z domácich zdrojov. Tento záväzok je v súlade s článkom 11 ods. 4 smernice 2003/54/ES z 26. júna 2003 ***o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES***.

2.3 Opis opatrenia štátnej pomoci

13. Slovenské pracovné právo ukladá banským podnikom povinnosť vyplácať svojim zamestnancom a bývalým zamestnancom renty v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania, ku ktorým došlo v bani, a ktorí v dôsledku týchto úrazov a chorôb prišli o prácu alebo museli prijať horšie platené zamestnanie.
14. Výška renty v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania závisí od rozdielu medzi mzdou, ktorú zamestnanec poberal pred úrazom, a mzdou, ktorú poberá vo svojom novom zamestnaní. V prípade, že je táto osoba nezamestnaná, výška renty v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania sa rovná rozdielu medzi podporou v nezamestnanosti a mzdou pred úrazom.
15. Pri úrazoch, ku ktorým došlo po 25. novembri 1993, sú tieto renty vyplácané slovenskou sociálnou poisťovňou. Pri úrazoch, ku ktorým došlo pred týmto dátumom, je tieto renty povinný uhradiť podnik.

¹ Všetky výmenné kurzy použité v tomto rozhodnutí zodpovedajú výmennému kurzu z 11. augusta 2006: 1 EUR = 37,395 SKK.

16. Od 1. januára 2004 musí renty v dôsledku pracovného úrazu a choroby vyplácať *Sociálna Poistovňa*, slovenská sociálna poisťovňa². Táto zodpovednosť sa nepreniesla zo zamestnávateľa na sociálnu poisťovňu a vyplýva zo slovenského zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení.
17. V nasledujúcom roku je zamestnávateľ povinný uhradiť Sociálnej poisťovni sumu plnení za predchádzajúce obdobie v súlade s paragrafom 279 ods. 4 slovenského zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení.
18. *Sociálna poisťovňa* v liste z 15. marca 2006 požiadala podnik HBP, aby uhradil celkovú sumu 39 882 504 SKK (1 066 520 EUR) za renty v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania (ku ktorým došlo pred 25. novembrom 1993) za plnenia v roku 2005.
19. Opatrenie, ktoré je predmetom tohto rozhodnutia, sa týka vyplatenia sumy 39,9 milióna SKK slovenskými orgánmi HBP.

3. Hodnotenie pomoci

20. V súlade s článkom 87 ods. 1 Zmluvy o ES „*pomoc poskytovaná členskými štátmi alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi*“.
21. Poskytnutím dotácie 39,9 milióna SKK Hornonitrianskym baniam Prievidza udeľuje Slovenská republika finančné zvýhodnenie banskému podniku HBP. Opatrenie teda spočíva v poskytnutí dotácie zo štátnych prostriedkov konkrétnemu podniku a keďže obchod s uhlím v Európskej únii je obmedzený, finančná podpora by mohla obmedziť vývozné možnosti pre banské podniky v ostatných členských štátoch. Táto pomoc by teda mohla ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Komisia preto usudzuje, že predmetné opatrenie tvorí štátnu pomoc.
22. Komisia ďalej musí posúdiť, či je táto pomoc zlučiteľná so spoločným trhom. V tomto prípade je príslušným právnym rámcom nariadenie Rady (ES) č. 1407/2002 o štátnej pomoci pre uhoľný priemysel³. Ako prvé treba posúdiť, či uhlie, ktoré vyrábajú *Hornonitrianske Bane Prievidza, a.s.*, je uhlím v zmysle článku 2 písm. a) nariadenia 1407/2002.

² Tieto platby renty Sociálnou poisťovňou zahŕňajú aj platby za úrazy, ku ktorým došlo pred 25. novembrom 1993. Slovenská Sociálna poisťovňa má preto právo požadovať od banských podnikov celkovú výšku vyplatených rent za úrazy, ku ktorým došlo pred 25. novembrom 1993. Dlžná suma by sa mala zaplatiť najneskôr 30. júna nasledujúceho roku.

³ Ú. v. ES L 205, 2.8.2002, s. 1.

23. Podľa článku 2 písm. a) nariadenia o Rady (ES) č. 1407/2002 je uhlím v zmysle tohto nariadenia uhlie vysokej, strednej a nízkej kvality kategórie A a B v zmysle medzinárodného kodifikačného systému pre uhlie, ktorý ustanovila Európska hospodárska komisia OSN. Uhlie vyprodukované v podniku *Hornonitrianske Bane Prievidza, a.s.* je nízkokvalitným uhlím kategórie A a B. Ide teda o uhlie v zmysle článku 2 písm. a) nariadenia 1407/2002.
24. V článku 10 ods. 2 nariadenia 1407/2002 sa ustanovuje, že „Komisia preskúma opatrenia oznámené v súlade s článkom 9 ods. 10 na základe plánov predložených v rámci článku 9 ods. 4, 5, 6, 7 a 8. Prijme rozhodnutie v súlade s požiadavkami nariadenia (ES) č. 659/1999.“ Keďže Slovensko oznámilo opatrenie podľa článku 9 ods. 10 uvedeného nariadenia, Komisia ho musí preskúmať na základe plánu na sprístupnenie zásob uhlia, ktorý predložila Slovenská republika a ktorý schválila Komisia v rozhodnutí č. 324/2005. V pláne sa predpokladá, že *Hornonitrianske Bane Prievidza, a.s.* zabezpečia podstatnú časť slovenskej uhoľnej produkcie minimálne do roku 2020 a že tento podnik dostane investičnú pomoc v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia 1407/2002 a pomoc na zdedené záväzky podľa článku 7 nariadenia 1407/2002. Navrhované opatrenie je tak v súlade s plánom Slovenskej republiky na sprístupnenie zásob uhlia.
25. V odôvodnení 15 nariadenia 1407/2005 sa ustanovuje, že „subjekty budú tiež oprávnené dostať pomoc na pokrytie nákladov, ktoré sa v súlade s bežnou účtovnou praxou, nedotýkajú výrobných nákladov. Táto pomoc je určená na pokrytie výnimočných nákladov, najmä zdedených záväzkov.“
26. V článku 7 a v prílohe k nariadeniu 1407/2002/ES sa presnejšie vymedzuje pojem „zdedené záväzky“. Podľa článku 7 „Štátna pomoc poskytnutá subjektom, ktoré vykonávajú alebo vykonávali činnosť v súvislosti s výrobou uhlia, aby sa im umožnilo pokryť náklady vznikajúce alebo ktoré vznikli z racionalizácie a reštrukturalizácie uhoľného priemyslu, ktoré nesúvisia s bežnou výrobou ("zdedené záväzky"), sa môže považovať za kompatibilnú so spoločným trhom za predpokladu, že zaplatená suma nepresiahne tieto náklady“.
27. Z hľadiska právneho posúdenia opatrenia pomoci je vhodné rozlišovať medzi platbou renty, ktorá sa týka úrazov, ku ktorým došlo v zatvorených baniach (Cígeľ a Handlová), a úrazov, ku ktorým došlo v súčasnosti prevádzkovanvej bani (Nováky).
28. Pokiaľ ide o platby renty za úrazy, ku ktorým došlo v uzatvorených baniach, Komisia usudzuje, že tieto platby predstavujú „zostatkové náklady vyplývajúce zo správnych, právnych a daňových ustanovení“ v zmysle bodu 1 písm. f) prílohy k nariadeniu 1407/2002/ES, ktorou sa vymedzujú kategórie oprávnených vynaložených nákladov a uhradených nákladov, pretože vyplývajú z právnych ustanovení slovenského pracovného práva a uplatňujú sa na uzatvorené bane, v ktorých sa pozastavila produkcia uhlia. Komisia už predtým schválila na rovnakom základe platby invalidných dôchodkov Poľska poľským baníkom, ktorí pracovali v uzatvorených

baniach⁴, ako aj platby úrazových dôchodkov Slovenska baníkom v podniku *Hornonitrianske Bane Prievidza, a. s.*⁵.

29. Pokiaľ ide o platby renty v prípade úrazov, ku ktorým došlo v prevádzkovaných baniach, tie takisto vyplývajú z rovnakých právnych ustanovení, konkrétne slovenského pracovného práva. Napriek tomu treba posúdiť, či sú tieto platby oprávnené ako náklady vynaložené v minulosti, alebo sa musia posudzovať ako náklady vyplývajúce zo súčasnej prevádzkovej činnosti.
30. Na začiatku procesu premeny komunistického režimu na systém trhovej ekonomiky slovenský zákonodarca rozhodol, že banské podniky musia pokryť dodatočné náklady vyplývajúce z platieb rent v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993.
31. Lehota na vyplatenie renty sa preto kryje so začiatkom privatizácie a reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu v roku 1993. V tom čase zákonodarca rozhodol, že nové súkromné banské podniky budú znášať náklady pôvodných verejných baní, ale riziká za nasledujúce roky prevezme na seba od tohto dátumu *Sociálna Poistovňa*, a teda štát.
32. Náklady, ktoré podnik vynaložil na úhradu rent v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania pred 26. novembrom 1993, sú oprávnené ako náklady vynaložené v minulosti a netýkajú sa súčasnej prevádzkovej činnosti. Platby uhradené Slovenskou republikou vo výške 39,9 miliónov SKK majú preto za cieľ vyrovnať náklady vzniknuté v minulosti v zmysle písm. f) bodu 1 prílohy k nariadeniu 1407/2002/ES (ako bolo uvedené vyššie).
33. Komisia sa preto domnieva, že predmetné opatrenie pomoci je v súlade s článkom 7 nariadenia 1407/2002/ES a s písm. f) bodu 1 prílohy k tomuto nariadeniu.

⁴ Prípád štátnej pomoci č. N 571/2004, Rozhodnutie Európskej Komisie z 22. júna 2005, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/c_087/c_08720060411en00020006.pdf.

⁵ Prípád štátnej pomoci č. N 419/2006, Rozhodnutie Európskej Komisie z 5. októbra 2005, v súčasnosti ešte nie je uverejnený v Ú. v.

4. Rozhodnutie

Komisia sa rozhodla, že platby na renty v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania pre podnik *Hornonitrianke bane Prievdza, a. s., Prievdza* sa považujú za zlučiteľné so spoločným trhom.

V prípade, že tento list obsahuje dôverné informácie, ktoré by nemali byť zverejnené tretím stranám, Komisia Vás vyzýva, aby ste jej to oznámili v lehote pätnástich pracovných dní odo dňa prijatia tohto listu. V prípade, že Komisia do požadovaného termínu nedostane odôvodnenú žiadosť, bude to považovať za Váš súhlas so zverejnením plného znenia tohto listu tretím stranám a jeho uverejnením v autentickom jazyku na internetovej stránke http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm. Tato žiadosť musí byť zaslaná doporučenou poštou alebo faxom na adresu:

European Commission
Directorate-General for Energy and Transport
Directorate A, Unit A.4
Rue de Demot 28
B-1049 BRUSSELS
Fax: 32-2-2964104

Vážený pán minister, prijmite prosím, výraz mojej najhlbšej úcty,

Za Komisiu

Andris Piebalgs
člen Komisie